REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șese lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șese lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 204. Brașov, Miercurĭ 18 Septemvrie (1 Octomvrie). 1902.

O bătaie a luĭ Dumnedeu.

Marĭ pĕcate trebue că au avut părinții noștri și multe trebue sĕ fie, pe lângă cele moștenite, și pĕcatele nóstre proprii décă, în timp ce alte popóre muncesc și stăruesc neîmpedecat și cu puterĭ tot mai încordate pe cărarea progresului, noi Românii ne vedem condamnațĭ de sórte de a-ne pierde timpul cel scump cu pacostea maghiarisării forțate.

Nu numai odată ne-am propus sĕ ne vedem de trébă și sĕ nu ne mai turburăm dilele cu discutarea amĕnunțită a violențelor și atentatelor nesfârșite, ce le îndreptéză inimicii noștri asupră-ne. Se póte însĕ sĕ ducĭ în împlinire ceea-ce țĭ-ai propus, când evenimentele te fac aprópe în fie-care di sĕ te cutremurĭ de mânie și de indignare asupra celor ce le vedĭ și le audĭ, când eștĭ constrîns, vrênd nevrênd, sĕ înregistrezĭ dilnic nouĕ violențe, nouĕ insulte, nouĕ ilegalitățĭ?

Este o adevĕrată afurisenia pe capul bietelor popóre din acest stat, că mai mult de jumĕtate din puterile și timpul lor trebue sĕ le consume în luptele sterpe cu imposibilele esperimente de desnaționalisare.

Centenarul luĭ Kossuth n'a contribuit nicĭ decum la îmblândirea șovinismului militant evreo-maghiar. Din contră a turnat numai oleu pe foc. Pe noi Românii însĕ acest tămbălău ne-a făcut sĕ cunoscem de altă parte cât de îngrijitóre proporțiunĭ póte lua corupțiunea, ce-o lățesc unele elemente stricate în sînul nostru, și cât de grozav póte sĕ decadă în scurt timp moralul public național prin contagiul acestei corupțiunĭ.

Dér nu ne lasă răgaz adversarii sĕ ne ocupăm de nevoile nóstre și sĕ căutăm lecuirea lor, căcĭ nu mai esistă autoritate în țéră, care sĕ cuteze a pune stavilă orgiilor maghiarisatorilor desfrînațĭ. Pare că-i mână un spirit infernal și-i îndémnă sĕ comită tot mai marĭ nelegiuirĭ.

Organul de publicitate principal al trufașului conte Apponyi, a celui cu stema „culturei“ în frunte, a esclamat nu de mult sub presiunea curentului dilei, că „în Ungaria nimĕnui nu-i este ertat a vorbi decât unguresce“.

Dér acésta e nimic pe lângă ce vedem, că se întêmplă adĭ la noi în Transilvania. Am ajuns aicĭ ca vorba românéscă sĕ fie privită ca o necinste pentru cel-ce se folosesce de ea, décă scie sĕ vorbéscă și unguresce.

E lucru ridicul, dér tocmai ridiculul este, care ilustréză pe șoviniștii ungurĭ, ridiculul de care în urma degenerărei lor totale ei nicĭ că se mai genéză, necum sĕ se témă. Și la ce alta décă nu la un mare ridicul se espune camera advocaților din Clușiŭ când, — cum se póte vedé din raportul ce'l publicăm mai jos, — ia la rĕspĕr pe un membru al ei român, fiind-că, folosindu-se de limba sa maternă la un proces ce i-s'a intentat la judecătoria de cerc din Alba-Iulia, este învinuit că ar fi compromis *onórea* sa de advocat și *respectul* ce'l datoresce camerei advocaților din Clușiŭ?

De când advocații, a căror chiemare este de-a apĕra drepturile cetățénului înaintea legei, și-au pierdut la noi calitatea și dreptul de cetățenĭ? A pretinde că unui advocat nu i este permis a se folosi de limba sa maternă fără ca printr'asta sĕ pĕcătuéscă în contra îndatoririlor și a cinstei sale de advocat, nu însémnă óre a-i denega chiar dreptul de cetățén și a'l pune în categoria unuia care a suferit, în urma profesiunei lui, un fel de *capitis-diminutio*, prin care și-a pierdut o parte din drepturile sale cetățenescĭ? Căcĭ décă odată esistă o lege, care dă drept celor de altă naționalitate de a întrebuința limba lor maternă înaintea forurilor judecătorescĭ, atuncĭ cum póte cine-va sĕ fie esclus dela acest drept, fiind-că ca advocat nu prin lege, ci prin ordin ministerial este constrîns a pleda înnaintea forurilor judecătorescĭ în limba maghiară?

Este însĕ absurd a mai vorbi de drepturĭ și de legĭ, când forța de căpetenie a uneltirilor de maghiarisare consistă tocmai în călcarea acestor drepturĭ și legĭ.

Are dreptate acea fóie berlinesă care a dis, că isprăvile șovinismului maghiar culminéză în abus de putere și în călcare de drept fațișă, cărora nimenĭ dintre cei dela cârmă nu cutéză a li-se împotrivi.

Cu atât mai tare trebue sĕ se împotrivéscă cei lovițĭ abusurilor și ilegalităților. In privința acésta de sigur, că noi Românii n'am suferi așa mult de acésta calamnitate, décă nu ne-ar fi ajuns o altă bătaie a luĭ Dumnedeu, — ca sĕ fim tocmai acum slăbițĭ prin micele neînțelegerĭ dintre noi, urzite tot de neîmpăcații dușmanĭ ai esistenței nóstre naționale.

Bulgarii în contra Românieĭ.

N'ar fi mai trebuit sĕ premérgă bruscarea Românieĭ din partea Bulgarilor cu ocasiunea sĕrbărilor de la Șipca, pentruca sĕ scim, că relațiile dintre cele douĕ state de dincóce și dincolo de Dunăre — cu tótă resolvarea aparentă a conflictului de acum doi anĭ — nu au ajuns nicĭ decum a se îmbunĕtățiĭ în adevĕratul sens al cuvêntului. O parte a pressei bulgare a agitat în contra Românieĭ și a cârmuitorilor ei. De astă-dată póte nu neînfluințată de cele ce se petrec la Șipca, pressa fanatică bulgară potențéză atacurile ei nesăbuite.

„Vecerna Posta“, unul din cele mai rĕspândite diare din Sofia, care are legăturĭ cu ómenĭ din fruntea țĕrii, face tocmai acum sensație prin publicarea unui articol întitulat „Situația Bulgarilor în Dobrogea“, apărut în numĕrul sĕu de Joia trecută. Étă pasagiile de căpetenie din acest articol provocător:

Congresul din Berlin, începe *„Vecerna Posta“*, a dat resultatele dorite de autoriĭ luĭ.

Sfîșiind teritoriul Peninsulei balcanice și mai ales poporul bulgar, a ajuns sĕ pue într'o vecĭnică luptă popor contra popor și frate contra frate.

Și étă astădĭ lupte între tóte națiile din Peninsula balcanică: Românii cu Bulgarii, Bulgarii cu Sêrbii, Sêrbii cu Grecii și cu Croații — pentru-că nicĭ una din aceste naționalitățĭ nu are hotarele ei naturale, care sĕ cuprindă pe toțĭ conaționalii la un loc.

Serbia abia este o bucățică din națiunea sêrbă, care se compune din Bosnia, Herțegovina și din Croația, Bănat, Vechia Sêrbie etc.

Greciei îi lipsesc insulele Creta, Cypros și provincia Epirul.

România? dér ei nu-i lipsesce Transilvania și Bucovina.

Bulgaria? Dér ea n'are de încorporat Macedonia, *Dobrogea*, Rumelia orientală și cele trei provincii până la Morava?

Diplomația germană, dice *„Vecerna Posta“*, este vinovată de acésta, dér nu mai puțin vinovate sunt și statele din Peninsula balcanică, carĭ în loc sĕ-șĭ arunce privirile asupra fraților lor lăsațĭ pradă altor națiunĭ, ei caută sĕ-șĭ încorporeze cu sila popóre strĕine.

Așa bună-óră Serbia; lăsând pe frații ei din Bosnia și Herțegovina pradă Ungurilor, se aruncă asupra unei provincii bulgărescĭ (?!) Macedonia.

Tot așa face și Grecia.

Și ca o ilustrațiune pentru acésta este România, de care Dunărea ne desparte de secolĭ, Dunărea, care a fost frontiera naturală dintre Românĭ și Bulgarĭ pusă de însășĭ Providența.

Acéstă frontieră naturală astădĭ este distrusă și cu ea împreună și liniștea seculară.

Și astădĭ, după cum Macedonia e *mĕrul discordiei* în Peninsula balcanică, tot așa *Dobrogea este pentru Românĭ și Bulgarĭ.*

Și Bulgaria, continuă diarul, nu e de loc vinovată pentru acésta, ea, care după o lege firéscă, ar trebui sĕ adune tóte părțile ei la un loc.

A cere patrimoniul părintesc, nu se póte numi șovinism.

De aceea, Românii sunt vinovațĭ pentru *relațiile nóstre încordate*, pentru acéstă dorință de supremație, pe care, ce e drept, *numai un resboiŭ o va suprima.*

Dér acésta era dorința și a diplomaților din Berlin, sĕ vadă încăerate națiu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Nopțĭ senine.

De F. M. Dostojewskij.

(4) (Urmare).

Așa stăteau lucrurile, când într'o di mĕ întêlnii cu chiriașul nostru pe scărĭ. Bunica mĕ trimisese, sĕ aduc ceva. El se opri. Eu mĕ înroșii. Și el se înroși. Apoi rîse și mĕ salută, mĕ întrebà cum îi merge bunicii și décă am cetit cărțile.

Am rĕspuns afirmativ.

‚Ce v'a plăcut mai mult?‘

‚Ivanhoe și Pușchin.‘

Cu acésta s'a terminat conversația pentru astă-dată.

După o sĕptĕmână ne-am întêlnit érășĭ pe scărĭ.

Eșisem, fără sĕ mĕ fi trimis bunica. Era pe la órele trei și sciam că la acéstă óră chiriașul nostru vine acasă. ‚Bună diua!‘ îmĭ dise el și eu rĕspunesei: ‚Bună diua!‘

‚Nu vĕ este urît a ședé tótă diua lângă bunica?‘

Am rĕmas încurcată și mĕ simțiam ofensată, că îndrăsnesce cineva, sĕ-mĭ pună astfel de întrebărĭ. Fără sĕ rĕspund, era sĕ plec... dér n'aveam putere sĕ plec.

‚D-vóstrĕ sunteți o fată bună. Scuzațĭ, că vorbesc așa cu d-vóstrĕ, eu vĕ doresc însĕ mai mult bine, decât vĕ doresce bunica. N'avețĭ amice, carĭ sĕ vĕ facă câte-odată visita?‘

„Mașenka, unica mea prietină a plecat la Pskov.‘

‚N'ațĭ vré sĕ venițĭ cu mine la teatru?‘

‚Cum? Ce ar dice bunica?‘

‚Fără sĕ scie bunica.‘

‚Nu pot trage pe sfóră pe bunica. Adio.‘

El dise de asemenea ‚adio‘ și plecà.

După masă veni la noi, ședù și conversà îndelungat cu bunica, îi punea fel de fel de întrebărĭ, décă ese la plimbare, décă are cunoscuțĭ și de odată dise: ‚Am luat pentru astă-séră o loje; se dă Barbierul de Sevilla. Prietinii cu care am luat loja, mĕ anunță în ultimul moment, că nu vin și am rĕmas singur cu biletul...‘

„Barbierul de Sevilla?‘ strigà bunica. Ore tot acela barbier o fi, care era și mai de mult?‘

‚Da‘, rĕspunse el ‚același barbier‘ și se uita la mine. Inima începù sĕ-mĭ bată mai tare, în așteptarea celor ce vor urma.

Bunica se înfierbântà. ‚Cum sĕ nu-l cunosc! Dór eu am jucat odată în acéstă piesă la teatrul de diletanțĭ rolul Rosinei.‘

‚Vrețĭ sĕ venițĭ astădĭ?‘ întrebà chiriașul. ‚Altminterĭ s'ar pierde biletul.‘

‚Sĕ mergem. Cum sĕ nu mergem? Nasstenca mea n'a fost încă la teatru.‘

D-deule! Ce bucurie! Deși nu vede, bunica aude fórte bine și îi place musica. Și apoi bunica este atât de bună. Voia sĕ-mĭ facă o plăcere. Ce impresie mĭ-a făcut Barbierul de Sevilla, nu vrĕu sĕ spun. Chiriașul nostru se uita la mine tótă séra atât de amabil și vorbia atât de prietinos, încât mi-se părea, că mai 'nainte a vrut numai sĕ mĕ ispitéscă, când mĭ-a propus sĕ merg singură la teatru. M'am dus în acea séră sĕ mĕ culc atât de mândră, atât de veselă, inima îmĭ bătea cu atâta putere, în cât mi-se pare. că aveam și frigurĭ — și tótă nóptea am visat despre barbierul de Sevilla.

Se înțelege, credeam, că de acuma chiriașul va veni mai des la noi. M'am înșelat. Cel mult odată pe lună, décă venia, ca sĕ ne invite la teatru. Am mai fost de douĕ orĭ. Cu atâta însĕ nu eram mulțumită: în curând am câștigat impresia, că mĕ compătimesce, că sunt atât de singură și isolată lângă bunica — atâta și mai departe nimica. Și tresăream în sufletul meu! Nu mai puteam ședé, nu mai puteam ceti, nu mai puteam lucra, câte-odată rîdeam și făceam bunicei vr'o posnă, altădată plângeam, în sfîrșit slăbisem de tot și aprópe mĕ îmbolnăvisem. Sesonul operei a trecut și chiriașul veni la noi. Când ne întêlnirăm érășĭ — se 'nțelege pe scărĭ — salutà tăcut, serios, ca și cum n'ar vré sĕ vorbéscă cu mine. El ajunse deja sus la

nile de pe ambele malurĭ ale Dunărei. Insuşĭ guvernele românescĭ, orĭ carĭ ar fi ele şi mai ales însuşĭ Regele României, Carol de Hohenzollern, slugesc ca arme ale acestei diplomaţii.

Vĕdênd că ei nu o pot scóte la capĕt cu Ungurii şi cu Ruşii, au părăsit pe cele trei şi ceva de milióne fraţĭ ai lor de dincolo de Carpaţĭ, şi s'au apucat de *romanisarea Dobrogrei*, unde mai mult ca jumĕtate din populaţia de aprópe o jum. milion este bulgăréscă, ér cealaltă jumĕtate o amestecătură de Turcĭ, Ruşĭ, Tătarĭ, Armenĭ, Nemţĭ, Evrei şi câţĭ-va Românĭ.

Şi vinovat de acéstă stare de lucrurĭ e amalgamul de bărbaţĭ politicĭ, care conduc România, şi în special Regele lor, Neamţ, care uresce slavismul în general şi pe Bulgarĭ în special, care nu este alt-ceva, decât un instrument orb al politicei lui Bismarck şi a representantului ei actual Wilhelm II, neîmpăcatul şi duşmanul de mórte al Polonilor, al slavismului şi al latinităţii.

Dér cine sunt şi ce sunt bărbaţii de stat ai României?

Unul grec: de esemplu Sturdza, altul ţînţar (Român macedonean), ca Take Ionescu, al treilea armean, al patrulea ungur, şi aşa mai departe.

Şi aceştĭ domnĭ n'au nimic comun cu poporul român, care nu uresce pe Bulgarĭ.

Voesc sĕ romaniseze Dobrogea şi cele câte-va mii de Bulgarĭ din România şi pe cei ce din interes şĭ-au uitat de propria lor naţionalitate: Grecĭ, Armenĭ, Maghiarĭ, Ţînţarĭ etc., sĕ facă românéscă acéstă parte, care este corp din corpul nostru şi sânge din sângele nostru.

Sĕ românizeze acéstă provincie, *care le-a fost dăruită, dér care nu le-a aparţinut nicĭ odată.*

Asimilarea unei provincii este la modă astădĭ. Dér există asimilarea culturală şi asimilarea brutală.

Şĭ noi vom povesti — urmézā *Vecerna Poşta*—asimilarea brutală şi barbară a Bulgarilor din Dobrogea, ca sĕ vadă tot Bulgarul cu ce mijlóce ilegale şi de ce acte de vandalism se servesce „România cultă“, care se dice singură „civilisătórea orientului“.

Noi, continuă diarul, vom smulge masca de civilisaţie mincinósă de pe urma acestui popor civilisat, care pentru omorul unui spion turcesc ca Ştefan Mihăileanu, ne-a aruncat mănuşa, ca sĕ vadă lumea, că sub mantaua civiliseţiei se ascunde un popor fără cultură şi fără civilisaţie, un popor barbar.

*

Continuând pe acest ton, „*Vecerna Poşta*“ dice, că a întreprins o anchetă la faţa locului în Dobrogea, ca sĕ facă cunoscută noua situaţie creată Bulgarilor prin închiderea şcólelor.

Astfel cetitorii noştri, dice „*Vicerna Poşta*“, vor fi în posiţiune de a cunósce acéstă nouă chestiune ale cărei urmărĭ va fi de sigur *un nou conflict româno-bulgar*.

„*Vecerna Poşta*“ termină anunţând pe cetitorii sĕĭ, că un fost profesor bulgar din Tulcea va ţiné mai multe conferinţe în chestia şcólelor bulgărescĭ în sala „*Bulgaria*“, ér câţĭva Dobrogenĭ stabiliţĭ la Sofia, vor convoca un mare meeting de protestare contra samovolniciilor şi a barbariei „*Barbarilor de peste Dunăre*“.

Insultarea limbei române.

Din jurul Albei-Iulie, 27 Sept. a. c.

Onorată Redacţiune!

Vĕ trimit alăturat copia autentică a unei *somaţii oficiale* a comitetului camerei advocaţilor din Cluşiŭ.

Acésta somaţie adresată d-lui advocat *Rubin Patiţa* în Alba-Iulia, este de următorul cuprins:

„După cum apare din rescriptul judecătoriei de cerc reg. (járásbiróság) cu data 22 Martie 1902, stimatul domn advocat *s'a aperat esclusiv şi consecuent numai în limba română* cu ocasiunea pertractării finale de la 11 Iunie 1902 în procesul de calomnie la judecătoria de cerc din Alba-Iulia, în care proces a şi fost condamnat la o pedépsă în banĭ de 100 coróne.

Considerând, că stim. d-n advocat este membrul corporaţiunei advocaţilor maghiarĭ, vorbesce perfect limba maghiară şi astfel *e de datoria lui. isvorîtă din chemarea sa, sĕ întrebuinţeze limba maghiară*: îl învităm, ca în timp de 15 dile *sĕ facă raport justificativ cătră camera nóstră*, arătând în ce chip consideră *compatibilă* amintita faptă a sa *cu cinstea sa de advocat* şi cu *respectul ce-l datoresce camerei advocaţilor maghiarĭ.*

Camera advocaţială.“

Cluşiŭ. 6 Septemvrie 1902. (P. H.) *Dobal* Antal, president. Dr. *Mihalyi* Jozsef, secretar.

Nu-i aşa, onor. Redacţiune, că în somaţia de mai sus nu se dice nicĭ mai mult, nicĭ mai puţin, decât că a vorbi romănesce ar fi o infamie?

Armeanul Dobál Antal, care a fost ales preşedinte al camerei advocaţilor, în virtutea unui compromis, cu concursul unui grup de Românĭ, evident traşĭ pe sfóră, este tot-dată preşedintele clubului liberal din Cluşiŭ. El rĕsplătesce acum în chipul arătat serviciile acelor colegĭ românĭ, carĭ s'au aliat cu el şi cu grupul sĕu, pentru a scóte din comitet pe adv. Dr. Aurel Isacu, care 22 de anĭ de-a rêndul a sciut sĕ apere cu demnitate în sînul acelei corporaţiunĭ drepturile şi interesele românescĭ.

După o campanie, purtată cu fórte ciudate mijlóce, Dobal şi soţĭ au învins, ér resultatele — se vĕd. N'a fost destul, că grupul unguresc nu s'a ţinut de angajamentele luate, dér în ultimul moment aliându-se în acésta cestiune ambele tabere unguresc̆ĭ, au doborît pe d-l Dr. George Ilea şi au pus un armean la postul designat. N'a fost destul, că în comitet fu substituit d-l Dr. Aurel Isacu prin cunoscutul d-n Indre László, trebuia şi acest compromis, pentru-ca toţĭ Românii sĕ vadă la ce duc aceste alienţe hibride, sĕ vadă că unde dai şi unde crépă.

In comitetul camerei Românii sunt representaţĭ prin doi membrii: Vasile *Almăşanu* şi Indre. De la cel din urmă n'avem ce aştepta. De la cel dintâiu însĕ toţĭ Românii aştéptă sĕ apere cu demnitatea cuvenită şi — de *dreptul* ceea-ce se tractéză acum mai ales — *onórea limbei materne.*

Spectator.

Serbarea de la Şipca.

Din *Sofia* se telegrafiéză:

Erĭ, Duminecă, diminéţă, la órele 10, a avut loc sfinţirea mănăstirei rusescĭ de cătră protopresbiterul Jelabowsky, predicator general al armatei rusescĭ. Au asistat mitropolitul bulgar de la Stara Zagora, marele duce Nicolae Nicolaevicĭ, prinţul Ferdinand, contele Ignatieff, ministrul rus de rĕsboiŭ Kuropatkin şi ceilalţĭ învitaţĭ, precum miniştrii şi personagii înalte ruse şi bulgare.

La întrarea în biserică, contele Ignatieff a presentat prinţilor tradiţionala farfurie cu pâne şi sare.

In curtea bisericei se aflau veteranĭ ai legiunei bulgare din 1877, şi deputaţiunĭ ale regimentelor rusescĭ.

La sfêrşitul serviciului religios, oficiat de clerul bulgar şi cel rusesc, prinţii au trecut în revistă pe legionarii soldaţĭ ruşĭ, pe când contele Ignatieff şi general Stoletoff şeful legiunei din 1877, împărţiră crucĭ de aur şi medalii comemorative.

Un prânz a fost oferit veteranilor şi soldaţilor.

La órele 11 şi jum. a avut loc, în marea sală a seminarului rus, un prânz de gală, la care au participat 200 persóne. Prânzul a fost presidat de marele duce Nicolaevicĭ şi prinţul Ferdinand.

La şampanie, prinţul Ferdinand ridicând paharul, a dis în bulgăresce, adresându-se marelui duce:

„Fiţĭ bine venit, Alteţă Imperială. Aceste dile, când naţiunea bulgară dă dovadă de recenoscinţele cătră liberatorul ei, fratele sĕu mai mare, le socot ca cele mai fericite dile din viaţa mea. Sciţĭ Alteţă Imperială, că nu e nimic artificial în sentimentele ce manifestă naţiunea bulgară, ci e expresia cordială a fraternităţii. Alteţa Vóstră Imperială va duce o impresiune plăcută şi va fi interpretul sentimentelor, ce naţiunea bulgară nutresce pentru Ţarul şi naţiunea rusă.

„Trăiéscă Impĕratul, familia imperială, naţiunea şi armata rusă.“

Marele duce a rĕspuns în limba rusă, mulţumind pentru recepţiunea frăţéscă pe care i-au făcut'o Bulgarii şi de care nu s'a îndoit nicĭ-odată. Ridică paharul în sănĕtatea principelui Ferdinand, a armatei şi naţiunei bulgare.

Mai ridicară toasturĭ contele Ignatieff, Daneff şi mitropolitul bulgar.

„Corda Fratres“.

Spre orientare
tinerimei universitare de pretutindenĭ.

— Fine. —

Unele întrebărĭ ni-se mai impun în faţa revocării ospitalierilor din Budapesta,

După demisionarea vice-presidentului pentru secţia maghiară Dr. Cornel Szemenyei şi a presidentului efectiv al Federaţiei Dr. Ludwig Rezsö, care în zelul sĕu internaţional credea, că va nimici, orĭ paralisa secţia română, — ce se face secţia maghiară? Au făcut aceştia demersurile prin continuitatea secţiei lor?

Noi credem, că nicĭ chiar din' punct de vedere maghiar nu sunt motive pentru carĭ studenţimea maghiară sĕ pórte consecinţele acţiunilor lui Ludwig şi Szemenyei şi secţia maghiară póte bine sĕ rĕmână în fiinţă şi după retragerea lor. Póte nicĭ chiar domnii Ludwig şi Szemenyei nu se vor gândi altfel.

O altă întrebare, ce ne vine în minte, e că, după-ce au demisionat Dr. Ludwig şi Dr. Szemenyei, óre Dr. Wlassics, care în fine a fost factorul cel mai hotărîtor în cestiune şi căruia astfel i-s'ar cuveni cea mai mare responsabilitate, nu va crede şi dênsul de cuviinţă. ca drept consecinţă a bócănei sale, sĕ-şĭ dea demisia? Punem acéstă întrebare numai aşa în trécăt; pentru-că scim, că Escelenţei Sale îi convine atât de mult a fi ministru de culte, încât nicĭ alte bócăne cu mult mai marĭ nu l'ar puté despărţi de fotoliŭ.

Mai scim apoi, că Wlassics e şiret fără sémă, şi pricepe, ca nimenĭ altul, sĕ învêrtéscă trebile resortului sĕu, care îi ofere cele mai multe ocasiunĭ de a bate din pintenĭ şi de a scóte din técă ideea de stat şi şovinismul şi când e nor şi când e senin. In chipul acesta Wlassics este fără îndoială unul dintre cei mai favoriţĭ miniştri ai parlamentului maghiar, care îi va vota încredere orĭ de câte-orĭ şi îl va asigura tot-déuna, că póte sĕ facă şi sĕ desfacă orĭ ce îi va trece prin gând şi sĕ nu-şĭ mai facă bătaie de cap din consecinţe.

Şi apoi, în fine, întrebarea acésta este pentru noi mai indiferentă şi decât cealaltă. Astădĭ pentru noi e tot atât, orĭ Wlassics, orĭ altul.

*

Gândind la urmările revocării congresului de la Pesta, nu e lucru greu a înţelege, că revocarea acésta, aşa cum s'a făcut, este un blam pentru Ungurĭ, pe care ei înşi-şĭ l'au căutat şi tot ei şi l'au dat.*) Acest blam îl vor simţi Ungurii nu numai acum, şi nu numai la congresul cel mai apropiat, ci mai mult orĭ mai puţin, cât va fi Federaţiunea „Corda Fratres“. Aşa, pentru-ca sĕ ne oprim la o singură împrejurare, nu credem, că Maghiarii ar mai risca odată a învita congresul internaţional al studenţilor la dênşii.

Cât pentru noi, se póte, că unii dintre studenţii românĭ, după nerăbdarea cu care vor fi aşteptat congresul de la Budapesta şi după acelea, ce vor fi aşteptat ca sĕ se petrécă în congres, vor regreta zădărnicirea acestuia. Recunosc şi eu deosebirile dintre lupta, ce s'ar fi dat la Pesta şi una ce se va da la Liège, orĭ alt-undeva; cu tóte acestea părerea mea personală e — o pot spune fără reservă acum, după-ce congresul de la Peşta s'a dus ca sĕ nu mai vină, — şi póte nicĭ nu e numai părerea mea, — că noi putem sĕ ne bucurăm de revocare.

*

Pro domo.

In congresul din Paris fiind ales Ioan Scurtu de vice-president efectiv pentru Secţia Română a Federaţiei Internaţionale a Studenţilor, în înţelesul statutelor eu am fost numit vice-president senior. Dér fiind colegul meu Ioan Scurtu împedecat de a se ocupa mai dinadins de afacerile Federaţiunei, mĭ-a dat mie însărcinarea de a-l substitui. In acéstă calitate de substitut al colegului meu Scurtu am avut conducerea Secţiei Române şi după trecerea mea la categoria seniorilor, timp mai îndelungat.

Acum însĕ, după-ce cu 1 Ocromvrie întru în armată pentru a-mĭ face serviciul de voluntar, nu voiŭ puté sĕ mĕ însărcinez şi mai departe cu aceste afacerĭ şi mĕ retrag de la Direcţiunea Secţiei Române a Federaţiei „Corda Fratres“.

Mĕsurile carĭ se vor lua pentru conducerea mai departe a Secţiunei nóstre se vor face cunoscute la timp prin colegul meu Ioan Scurtu, cel în drept şi dator a se îngriji de acestea.

Cu tóte că, după multele cheltuelĭ ce am avut, nu aşĭ puté curênd sĕ cheltuesc sume mai marĭ şi Secţia Română este şi ea lipsită de fondurĭ, vor veni şi timpurĭ mai bune şi am nădejdea, că voiŭ puté sĕ dau celor interesaţĭ o descriere a dilelor şi frumóse şi grele din timpul mai recent, care ar fi o continuare a „Raportului“ ce s'a publicat despre activitatea Secţiei nóstre în anii 1898—1901. Doresc sĕ o fac acésta cu atât mai mult, pentru-că orientarea şi informaţiunile, ce se vor puté scóte din acestea, le consider, ca pe un factor hotărîtor pentru urmarea înainte a acţiunei începute.

Sciu şi mărturisesc, că în lunile de pe urmă m'am făcut culpabil de óre-carĭ negligenţe în administrarea afacerilor Secţiei Române.

Astfel unor membri înscrişĭ în regulă nu am putut sĕ le trimit la timp cărţile de legitimaţie din causa controverselor. ce aveam cu presidentul Federaţieĭ d-l Ludwig.

Nu am putut sĕ trimit vre-o 10 esemplare din „Raportul Secţiei Române pe 1888—190“, fiind-că nu am dispus până acum de un numĕr îndestulitor de esemplare.

Nu am putut sĕ rĕspund la timp la mai multe scrisorĭ.

Intre causele acestor întârdierĭ au fost adese-orĭ şi imposibilitatea de a dovedi, cu forţele ce aveam, muncă fisică necesară, apoi schimbarea domiciliului din Viena la Bucurescĭ şi de aicĭ la Vălanĭ şi nu mai puţin insuficienţa paralelor.

*) Dovadă articolele apărute în „Tribuna“ din Roma şi „La Liberté“ din Paris reproduse de diarele nóstre.

---

uşa lui, şi eu încă tot stăteam nemişcată, pe scărĭ, roşie ca o ciréşă, căcĭ sângele mi-se suise la cap, când îl întêlnìi.

Povestirea mea se sfîrşesce îndată. In luna Maiŭ, tocmai acuma-i anul, vine chiriaşul éră la noi şi spune bunicei, că şĭ-a isprăvit afacerile, ce le avea aicĭ şi că trebue sĕ se ducă érăşĭ la Moscova, pe timp de un an. Când am audit acésta, cădui pe un scaun, ca lipsită de simţurĭ. Bunica n'a observat nimica. El îşĭ luà adio şi plecà.

Ce sĕ fac acuma? Mĕ gândiam, mĕ nĕcăjiam şi în fine îmĭ veni curagiul. Ca mâne avea de gând sĕ plece. Mĕ hotărìi sĕ profit de séra asta, după ce se va fi culcat bunica. Imĭ strinsei hainele şi rufele într'o boccea. Cu acésta mĕ dusei la chiriaş. Mĭ-a trebuit póte o oră întrégă, până am ajuns la uşa lui. Când am deschis uşa şi m'a vĕdut, a esclamat de surprindere, în primul moment o fi credut, că sunt o stafie, apoi alergà după apă sĕ mĭ-o dea, căcĭ eu nu mai puteam sta pe picióre. Inima îmĭ bătea cu atâta tărie, capul îmĭ vîjăia şi simţurile erau p'aci sĕ mi-le perd. După ce mi-am revenit în fire, mĭ-am pus bocceua pe patul lui, ér eu mĕ aşedai lângă ea, îmĭ acoperii faţa cu mânile şi începui sĕ plâng cu amar. El mĕ înţelese şi se uita la mine atât de trist, încât mi-se părea, că mi-se rupe inima.

‚Ascultă‘, începù el, ‚ascultă, Nasstenca, nu pot sĕ fac nimica. Sunt om sĕrac. De-ocamdată n'am nimica, nicĭ măcar un post de dai Dómne. Cu ce sĕ trăim, décă te-aşĭ lua de nevastă?‘

Am stat mult de vorbă. In sfîrşit am pus la o parte orĭ-ce reservă şi i-am spus, că nu mai pot trăi la bunica, şi că voiŭ fugi de la ea, fiind-că nu mai pot suporta, sĕ fiu legată de ea cu un ac cu gămălie. Mĕ duc cu el la Moscova, căcĭ simt că nu voiŭ avé puterea sĕ trăiesc fără dênsul. Ruşinea, iubirea şi mândria, tóte mĕ năpădiseră de-odată şi era sĕ cad în convulsiunĭ pe patul lui, — aşa mĕ temeam de refus.

(Va urma.)

Tot ce s'ar fi intrelăsat din causa greutăţii împrejurărilor, va primi resolvire corĕspundĕtóre îndată ce va fi cu putinţă. Rog la acest loc pe cei interesaţi, ca sĕ scuze şi sĕ fie cu aşteptare binevoitóre.

Rog încă pe toţi amicii acţiunei nóstre, ca sĕ nu înceteze a-o sprigini şi în viitor cu căldură.

*

Cu acestea urez Federaţiei „Corda Fratres", de care me légă atâtea scumpe suvenirĭ, un falnic viitor. Ér nisuinţele tinerimei române de a se afirma cu demnitate în sînul Federaţiei — isbândă binemeritată.

Vălanĭ, finele lui Sept. st. n. 1902.

Lucian Bolcaş,
vice-president senior al Federaţiei Internaţionale a Studenţilor „Corda Fratres".

SCIRILE DILEI.

17 (30) Septemvrie.

Sosirea Suveranilor românĭ la Sinaia. Ni-se scrie din Sinaia cu data de 28 Sept. l. c.: Astădĭ la 5 óre şi 10 minute séra, au sosit aicĭ Majestăţile lor Regele şi Regina, venind din strĕinătate. La Predeal Suveranii au fost întêmpinaţĭ de Principii moştenitorĭ, de miniştri, de Metropolitul-Primat, de autorităţile judeţene şi comunale ş. a. La gara din Sinaia, frumos decorată cu verdéţă şi cu drapele tricolore, cu marca ţerii, se adunase pe peron un public numĕros şi ales, ér în sala de aşteptare erau întrunite tóte persónele notabile civile şi militare din Sinaia cu dómnele. Din causa doliului, ce l'a luat curtea regală, nu s'a presentat la gară ca de obiceiŭ o companiă de onóre cu musica. In cea mai mare tăcere Regele şi Regina, însoţiţĭ de principii moştenitorĭ, s'au dat jos din trenul special, salutând şi dând mâna celor ce au venit sĕ-i întîmpine. Regele Carol cu faţa rumenă, puţin pîrlită de sóre, vioiŭ şi vesel, cum de mult nu l'am vĕdut, mergea dela unul la altul în cerc şi nu rĕmase nimenĭ dintre dómnele şi domnii presenţĭ. fără ca sĕ-i adreseze câte-va cuvinte afabile. Maj. Sa era îmbrăcat în haine civile. In uniformă era numai principele moştenitor şi micul principe Carol. Regina şi principesa Maria erau în haine negre de doliu. Maj. Sa Regina, amabilă ca totdéuna, a primit frumóse buchete, asemenea şi princesa. Vre-o 25 de minute a durat cercul. Părechia regală şi princiară au plecat apoi cu trăsurile curţii la castelul Peleş.

Românii şi Slovacii din Nădlac şi serbarea Kossuth. Câţi-va funcţionarĭ şi perciunaţĭ din Nădlac au serbat şi ei la 19 l. c. centenarul lui Kossuth. Nicĭ un Român şi nicĭ un Slovac n'au luat parte la serbare. S'a decis din partea kossuthiştilor şi aranjarea unui conduct cu torţe, cu intenţia de a bombarda ferestrile celor, carĭ nu vor ilumina. Aşa au şi făcut. Kossuthiştii au spart mai întâiŭ ferestrile de la locuinţa preotului slovac Boor, apoi la cele-lalte case ale Românilor şi Slovacilor. Drept revanş, tinerimea română din Nădlac, acompaniată de musica românéscă locală, a dat serenade pe la tóte casele Românilor şi Slovacilor inteligenţĭ. Duminecă în 21 Sept., tótă inteligenţa română, bărbaţĭ şi dame, s'a întrunit după liturghie în păduriţa oraşului, unde a petrecut pănă la 1 óră, cântând cântece naţionale, „Trei colorĭ", „Deşteptă-te Române". La propunerea d-lui preot Marcovicĭ, s'a convocat o conferenţă în sala cea mare a parochiei slovace, luând parte toţĭ fruntaşii ţĕranĭ românĭ şi slovacĭ. Aicĭ preotul slovac Boor a protestat energic contra sĕlbătĕciilor kossuthiste, preotul Marcovicĭ asemenea. S'a decis ţinerea unei şedinţe generale comunale, unde sĕ se iee demersurile necesare faţă de purtarea scandalagiilor, sĕ se tragă la rĕspundere autorităţile politice, carĭ n'au împiedecat vandalismul, sĕ se desfiinţeze corpul pompierilor voluntarĭ, carĭ au participat la tămbălăul kossuthist, sĕ se céră despăgubire pentru ferestrile sparte şi sĕ se decidă săparea a două fântânĭ artesiane din prilejul aniversărei a suta de când Slovacii s'au stabilit în Nădlac. Şedinţa s'a ţinut aevea şi propunerile amintite au fost declarate de conclus, cu tóte protestările companiei maghiaro-jidane. — Ast-fel s'au purtat Românii şi Slovacii din Nădlac cu ocasia serbării pentru Kossuth. Onóre lor!

Defraudantul Jellinek — sinucigaş. Din *Viena* se telegrafézĕ, că alaltăerĭ séră a *fost pescuit cadavrul defraudantului Jellinek în Dunăre,* lângă Altenwörth. S'a dovedit, decĭ, fondată părerea poliţiei vienese, că Jellinek s'a sinucis.

Procesul „Darului de Pascĭ". „Tribuna" din Sibiiu aduce scirea, că tribunalul din Cluşiŭ *a respins* în şedinţa sa de Vinerĭ, *acusarea de agilaţie* făcută de procuror contra *„Darului de Pascĭ"*.

Stricăciunĭ la noul edificiu al dietei. Se scie, că s'a clădit şi e gata noul edificiu al dietei unguréscĭ. Cheltuelile cu clădirea şi instalarea acestui palat sunt enorme. Tocmai când se făceau pregătirile de strămutare în noul local, se observară nisce marĭ crepăturĭ în păreţii de marmoră ai câtor-va sale. Paguba trece peste *o jumĕtate milion* coróne. — Nicĭ o supĕrare, căcĭ ţéra plătesce.

La esamenele, ce s'au ţinut sĕptĕmâna trecută la şcóla de voluntarĭ de artilerie din Sibiiu, au trecut esamenul cu nota de fórte bine voluntarii românĭ: Dr. Sextil *Puşcariu*, Traian *Mihaiŭ*, Virgil *Olariu*, Ioan *Comaniciu*; ér cu bine: Iuliu *Adam* şi Remus *Cosma*.

— Fiind vorba de esamene militare, întregim scirea adusă erĭ relativă la esamenele făcute pentru primirea în şcóla militară din Viena, relevând, că al doilea Braşovean, care a reuşit la acel esamen este Marin *Popescu*, fiul d-lui advocat Victor Popescu.

Corpul mareşalului Gheorghe Filipescu va fi adus adĭ în Bucurescĭ. Mercurĭ se face înmormêntarea cu mare pompă, la cimitirul Şerban-Vodă.

Aniversarea lui Kossuth s'a serbat Dumineca trecută şi în comuna Ocna Deşului, unde la 1848 s'a întêmplat o ciocnire, care s'a terminat cu desastrul honvedilor. Aicĭ au cădut în acea ciocnire 11 honvedĭ. Aranjarea serbării, după-cum cetim în foile maghiare, a luat-o asupra sa directorul băilor, Wisner Adolf. Un convoiŭ a eşit la locul, unde sunt înmormêntaţĭ cei 11 honvedĭ. In acest convoiŭ era şi Ioan Suciu, care la 1848 şi el era honved. La mormênt parochul romano-catolic Kovács Gyárfás a ţinut un discurs în care a glorificat cultul lui Kossuth (sic), predicatorul reformat Veres Károly a rostit o rugăciune, ér *capelanul gr. cat.* (Numele îi este trecut sub tăcere) a cetit deslegarea asupra mormêntului..

Serul contra scarlatinei. O telegramă din Karlsbad spune, că profesorul din Viena Dr. *Moser* a presentat congresului din Viena un memoriu asupra unui *ser*, pe care l'a găsit contra scarlatinei şi cu care a obţinut multe vindecărĭ.

Ger. Se scrie din Sătmariŭ, că acolo de câte-va dile temperatura de peste di este de 10—12⁰ R., séra 2—3⁰ d'asupra lui zero, ér diminéţa 1—2⁰ sub zero. Tutunul a degerat, cucuruzul s'a stricat, strugurii nefiind încă copţĭ, au îngheţat aşa verdĭ. Rĕul cel mai mare este, că a degerat şi viţa, aşa că nicĭ pe viitor nu sunt prospecte de recoltă.

Rănire gravă. Petru *Nica* din Petrila mergea cu nevastă-sa Sofia pe drum, când étă, că le ese înainte Gheorghe *Munteanu* şi începênd cu ei céртă, scóte un cuţit şi îi rănesce. Munteanu a fost arestat, ér Nica şi soţia sa au fost duşĭ la spital în Petroşenĭ.

Instalare de fişpan. In diua de 27 Septemvrie a avut loc instalarea fişpanului din Têrnava-mică br. Kemény Akos în D.-St.-Mărtin. După instalare s'a dat un banchet pentru 300 persóne.

Arsă de vié. In comuna Hususĕu a isbucnit un incendiu la casa acoperită cu paie a lui Ioan *Negru*. Femeia lui Negru s'a repedit printre flacărĭ, sĕ-şĭ scótă, ce va puté din casă. Hainele nenorocitei s'au aprins însĕ şi şĭ-a găsit şi ea mórtea în casă.

O fată în flacărĭ. Copila Florica *Pita* din Ofenbaia, jucându-se cu chibriturĭ, i-s'au aprins hainele. Cu mare greutate a fost scăpată de un finanţ. Arsurile îi sunt grave.

Omor bestial. In comuna Luncaviţa, comitatul Caraş-Severin, s'a făptuit un omor îngrozitor. Sĕptĕmâna trecută dispăruse una din fetele cele mai frumóse din sat, Rosa Matichescu. Dilele acestea s'a găsit cadavrul fetei spânzurat de o grindă într'o curte părăsită de la capĕtul satului. După tóte indiciile însĕ fata a fost întâiŭ desonorată, apoi omorîtă şi numai după aceea spânzurată. S'a pornit cercetare pentru descoperirea făptuitorului. Bănuelile cad asupra unui proprietar mare din împrejurime, care se scie, că a trimis vorbă în diferite rîndurĭ la frumósa Rosa ca sĕ vină şi sĕ se întâlnéscă cu el. Numitul proprietar, însurat şi tată a mai mulţĭ copii, a fost vĕdut în diua cu pricina în hotarul comunei Luncăviţa. Luat la întrebare, proprietarul tăgăduesce, că ar fi făptuit crima.

Fratricid. In Valea Iepiĭ (Hunedóra) Ion *Tomoran* în etate de 10 anĭ, jucându-se cu revolverul tatâne-sĕu, a împuşcat pe frate-sĕu Nicolae în etate de 8 anĭ. Nicolae a murit. Visitatorul morţilor, Mih. Pascu, n'a scris în procesul verbal adevĕrata causă a morţii. Contra lui Pascu s'a pornit cercetare.

In Villa Kertsch etagiul al doilea, constătător din 4 odăi, bucatărie, cămară etc., dela 1 Octomvrie de închiriat.

Asupra congresului studenţesc,

care era sĕ se ţină la Budapesta.

Domnul Dr. Wolfner Pál scrie în diarul „P. H." o elegie lungă asupra nesuccesului studenţimei maghiare în cestiunea congresului, ce era sĕ se ţină la Budapesta.

Expunerile d-lui Wolfner, fiind fórte instructive, nu le putem trece cu vederea şi pentru cunóscerea mai bine a cestiunei şi din partea adversă, le dăm în traducere:

Se svonesce — dice W. — prin scirĭ laconice publicate când într'un diar, când într'altul, că congresul, care era sĕ se ţină la Budapesta şi nu s'a ţinut, totu-şĭ se va ţiné în Veneţia. Se svonesce mai departe, că studenţii românĭ fac pregătirĭ marĭ şi că ne putem aştepta la marĭ demonstraţiunĭ contra Ungariei. Şi se mai svonesce, că diarele române şi italiene sunt de acord în părerea, că tinerimea maghiară a bătut în retragere în faţa unei lupte, din care şi de altminterĭ sciea, că va eşi biruită.

Lucru ciudat. De trei-decĭ de anĭ luptăm în permanenţă şi cu perseveranţă, ca sĕ luminăm şi sĕ convingem strĕinătatea despre forţele nóstre şi despre starea faptică a lucrurilor. Am ţinut în totdéuna cont de orĭ-ce ocasiune, unde s'ar fi putut aduce vr'o ştirbire prestigiului maghiar. Décă numai pe departe se iviau semne, că se prepară atacurĭ contra nóstră, pressa nóstră a dat numai decât alarma. Făceam mare causă din aceea, că în vr'o cestiune de nimica puteam sĕ contrabalansăm câte un atac venit din partea *Românilor*. Ér acuma aşa se vede, că tótă lumea şĭ-a schimbat părerea. Am dat noi înşi-ne în scris, că nu suntem destul de tarĭ nicĭ chiar în propria nóstră casă, ca sĕ întîmpinăm atacurile îndreptate contra naţionalităţii nóstre. Şi declaraţia nóstră stilisată în text franţuzesc şi trimisă în tóte părţile lumei, tótă lumea o găsesce de fórte naturală. Am învitat, sub patronagiul guvernului, întrégа tinerime a apusului civilisat, le-am promis marea cu sarea, liber parcurs, sĕrbărĭ grandióse. La învitarea nóstră erau în adevĕr sĕ vină vr'o miie de tinerĭ — noi însĕ le închidem de-odată uşa şi le rĕspundem, că nu-i primim. Şi ofensa acésta a ospitalităţii, tótă lumea o aprobă şi o laudă. In strĕinătate indignarea e generală contra nóstră. — Italienii convócă un nou congres, la care se va pune în discuţie în prima linie atitudinea tinerimei maghiare, Românii se pregătesc în masse la atacurĭ, — ér la noi nimenĭ nu se sinchisesce. Dintr'odată par-că am ajuns la convingerea, că tóte acestea sunt copilării. Las' sĕ lărmuiéscă Românii! Las' sĕ aducă conferenţa internaţională concluse contra nóstră. Nu trebue sĕ-i luăm în serios. Nu merită sĕ întreprindem nimica contra lor.

Faptele neplăcute pot sĕ fie trecute sub silenţii de adĭ pe mâne, dér nu pot fi îngropate pentru tot-déuna. Nu pot fi îngropate, décă nu pentru alta, dér pentru-că au consecinţe. Décă în adevĕr am sta pe punctul, că nu ne pasă de atacurile duşmanilor noştri şi nu ne sinchisim de opinia strĕinătăţii, ci mergem pe drumul nostru, — atuncĭ ar avé dreptate aceia, carĭ nu atribue seriositate acestei cestiunĭ. Noi însĕ din contră în tot-déuna ne-am interesat de ceea-ce dice strĕinătate şi trebue sĕ ne interesăm. Şi de aceea a fost o greşală fatală, ceea-ce s'a făcut — şi va fi o greşală şi mai fatală décă acuma nu se va face nimica.

(Va urma).

Literatură.

Publicaţiunile academiei române. Au apărut acum publicaţiunile mai jos însemnate şi se află de vêndare la următórele librării: *Socec et comp.*, Bucurescĭ, *Otto Harassowitz*, Leipzig, *Gerold et Comp.*, Viena (Stefansplatz). 1.) *Petru Poni* — Cercetărĭ asupra composişiunii chemice a petroleurilor române, 30 banĭ. 2.) *St. Hepites* — Materiale pentru climatologia României XVI climitologia Iaşilor, 80 banĭ.

A apărut ***„Almanachul"*** societăţi *„Petru Maior"* Budapesta 1901 cu un copĭ ţinut bogat şi ilustrat. Format 8⁰ cu 144 paginĭ. *Preţul 4 coróne.* Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu* cu preţul indicat, plus 35 banĭ porto.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 29 Septemvrie. Astădĭ au plecat un numĕr mare de studenţĭ universitarĭ, ca sĕ participe la congresul din Veneţia, unde vor sosi Miercurĭ diminéţa. Studenţii italienĭ vor face o grandiósă primire studenţilor românĭ.

Timişóra, 29 Septemvrie. In adunarea comunală de adĭ s'a enunţat, — după desbaterea rescriptului comitatului Pojun privitor la modificarea legei naţionalităţilor — că modificarea art. 44 din 1868 e de prisos, décă între diferitele naţionalităţĭ domnesce concordie şi prevenire reciprocă.

Viena, 29 Septemvrie. Se afirmă, că tractările asupra pactului se vor încheia cu resultat favorabil. Monarchul a primit adĭ pe ministri Goluchowski, Szell şi Koerber.

Paris, 29 Septemvrie. Emil *Zola a murit subit.*

Sosiţĭ în Braşov.

Pe diua de 27 Septemvrie 1902.

H. Pomul verde: Rosa, Pesta; Sommof, Browne; Svinderen, Sinaia; Meţianu, protopop Zeinescĭ,

H. Europa: Trandafilidi, Bucurescĭ; Tichi, Jurgens, Breslau; Riedel, Senjbielau; Roth, Bielschowitz; Holletnig, Rodevisch; Nachmias, Rusciuc; Müll, Ploiescĭ; Utschig, Saaz; Tauffer, Cluşiŭ; Tabak, Lass, Cernăuţĭ; Kertész, Szalitor, Takács, Pesta; Lorber, Berger, Császár, Wahle, Geller, Lukács, Kovács, Kohn, Fränkl, Rosenfeld, Viena.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Nr. 14182—1902.

PUBLICAȚIUNE.

On. representanță orășenéscă, cu decisul dela 18 Septemvrie a. c., a statorit lista nominală a viriliștilor orașului pro 1903 după cum urméză:

Membrii ordinarĭ:

			Cor.	fil.	
1	Czell Karl, fabricant,	Brassó.	18649	66	farmacist.
2	Czell Wilhelm Dr., fabricant,	„	13358	86	m. c. c. și i.
3	Adler Jacob, bancher,	„	9681	91	
4	Adler Adolf, bancher,	„	9659	11	
5	Czell Friedrich, fabricant,	„	7547	81	
6	Hesshaimer Adolf, comerciant,	„	6331	28	m. c. c. și i.
7	Fabritius August Dr.,	„	5194	68	medic.
8	Institutul de pens. Brașovean-gen,	„	5167	80	
9	Fleischer Michael, fabric. de salam	„	4443	02	m. c. c. și i.
10	Aronson Heinrich, spediteur,	„	4244	84	m. c. c. și i.
11	Johanides Constantin, fabricant,	„	4113	16	
12	Mayer Emanuel, comerciant,	„	4024	32	m. c. c. și i.
13	Klein Samuel, negutător de lemne,	„	3202	02	
14	Spitalul pentru femei sĕrace ev. A. B.	„	2947	03	
15	Neustädter Karl, cafegiu,	„	2938	10	m. c. c. și i.
16	Copony Martin, fabricant de hârtiă,	„	2881	36	m. c. c. și i.
17	Verzár István, comerciant,	„	2848	28	m. c. c. și i.
18	Drechsler Alexander, particular,	„	2800	52	
19	Prentner Josef, proprietar de case,	„	2795	98	m. c. c. și i.
20	Flechtenmacher Karl Dr.,	„	2733	82	medic.
21	Bogdan Andor, propriet. de case,	„	2695	60	doctor iuris.
22	Scherg Wilhelm, fabricant de postav,	„	2596	02	m. c. c. și i.
23	Kenyeres Károly, fabricant de likör,	„	2576	01	
24	Kertsch Christian, inginer de oraș,	„	2463	40	inginer.
25	Popp B. George, propriet. de case,	„	2369	70	
26	Filiala băncii „Albina“,	„	2362	84	
27	Pușcariu Iosif, advocat,	„	2273	82	advocat.
28	Pleckerfeld Louise, vĕduvă,	„	2270	24	
29	Hiemesch Heinrich, fabric. de salam,	„	2221	51	
30	Eitel Gustav, fabricant de săpun,	„	2217	60	m. c. c. și i.
31	Miess Ludwig, negutător de pele,	„	2205	92	m. c. c. și i.
32	Bömches de Boor Gustav, particular,	„	2165	85	
33	Adler R. Jacob, negutător de haine,	„	2102	58	
34	Mayer Josef, advocat,	„	2094	—	advocat.
35	„Böhlert“, fundațiune,	„	2075	—	
36	Eremie G. Nicolae,	„	2072	55	
37	Poor Emil, fabricant,	„	2052	58	m. c. c. și i.
38	Legatul lui Iuga,	„	1977	60	
39	Scherg Fried. jun., fabric. de pele,	„	1959	58	m. c. c. și i.
40	Societatea pe act. ung. p. fabr. zah.	„	1951	86	
41	Schnell Karl, notar,	„	1931	16	notar.
42	Adler Leopold, propr. de case,	„	1932	07	
43	Teutsch Mihael, cojocar,	„	1932	78	m. c. c. și i.
44	Eredii lui Dr. Ferdinand Otroban,	„	1921	44	
45	Kászik Anton, negut. de cereale,	„	1897	06	
46	Roth Victor, farmacist,	„	1888	—	farmacist.
47	Trauschenfels Josefine, vĕduvă,	„	1850	10	
48	Jeremias Georg, propr. de case,	„	1843	07	
49	Tartler Martin, particular,	„	1843	57	
50	Scherg Georg, măcelar,	„	1804	26	m. c. c. și i.
51	Maurer Victor de, particular,	„	1784	42	
52	Nemeș Petru, notar publ. reg.,	„	1764	—	notar.
53	Fondul de studiĭ rom. cat.,	„	1736	97	
54	Reich August, fiscal orășenesc,	„	1719	62	advocat.
55	Comuna biser. ev. A. B. din Cetate	„	1711	24	
56	Schiel Hans, fabricant,	„	1686	44	m. c. c. și i.
57	Korodi Mihály, propriet. de case,	„	1664	80	m. c. c. și i.
58	Malcher Moritz, cafegiu,	„	1663	79	
59	Römer Julius, profesor,	„	1641	22	profesor.
60	Zeidner Heinrich, librar,	„	1637	01	
61	Adler Ernestine, vĕduvă,	„	1616	08	
62	Damian Simon, advocat,	„	1607	56	advocat.
63	Gmeiner Julius, particular,	„	1594	60	
64	Mátyás József, negutător de cereale,	„	1577	95	
65	Roll Otto de, agent,	„	1563	92	m. c. c. și i.
66	Remenyik Stefan de,	„	1551	44	
67	Fundațiunea „Ridely“,	„	1542	90	
68	Vĕduva lui Grünfeld Salamon,	„	1540	72	
69	Stibler Franz, control. la cassa oraș. pens.		1528	56	econom.
70	Comuna bis. ev. A. B. dela Bartolomeiu		1519	79	
71	Henning Franz, propriet. de case	„	1519	03	
72	Lassel Eugen Dr. jun., profesor,	„	1493	28	profesor.
73	Vĕd. Steriu Maria de,	Brassó.	1466	12	
74	Klöss Christian, restaurantier,	„	1451	30	
75	Jrk Anton, proprietar de pămênt,	„	1450	26	
76	Kammner Eduard, negut. de fer,	„	1440	58	
77	Papp Ferenz, propriet. de case,	„	1439	80	m. c. c. și i.
78	Hart Karl, comerciant,	„	1433	61	
79	Philippi F. Dr., advocat,	„	1431	02	advocat.
80	Jekelius F. Dr., medic de oraș,	„	1390	74	medic.
81	Kelemen Franz, farmacist,	„	1372	90	farmacist.
82	Schwarz Friedrich Dr., medic prim. pens.		1350	—	medic.
83	Dușoiu Ioan, comerciant,	Brassó	1346	70	m. c. c. și i.
84	Schmiedts Wilhelm, advocat,	„	1323	46	advocat.
85	Fabricius Karl, comerciant,	„	1297	28	m. c. c. și i.
86	Witting Franz, măcelar,	„	1290	58	
87	Gyertyanfy Emil de, particular,	„	1286	—	m. c. c. și i.
88	Porr Alfred, negutăt. de cereale,	„	1278	12	
89	Hellwig Samuel, propr. de case,	„	1220	94	învĕț. în pens.
90	Schobeln Charlotte de, vĕduvă,	„	1213	89	
91	Schiel Gustav, predicator,	„	1194	80	preot.
92	Scherg Heinrich, măcelar,	„	1193	73	
93	Mureșianu Aurel Dr., propr. de tipogr.,	„	1183	88	doctor juris.
94	Baiulescu George Dr., medic,	„	1181	52	medic.
95	Copony Traugott, fabricant,	„	1150	40	m. c. c. și i.
96	Bernhardt Rudolf, fabricant,	„	1136	66	
97	Schmutzler Georg, comerciant,	„	1105	81	
98	Nagelschmiedt Johann,	„	1099	50	
99	Gust Heinrich Dr., dentist,	„	1097	94	medic.
100	Lemeny Nicolae Dr., advocat,	„	1094	58	advocat.

Membrii suplențĭ:

			Cor.	fil.	
1	Schwarz András, propr. de case,	Brassó.	1087	80	
2	Tartler Alfred, comerciant,	„	1084	—	
3	Zaharias János Dr., advocat,	„	1081	82	advocat.
4	Fain Armin, negutăt. de lemne,	„	1060	43	
5	Teutsch Wilhelm, tinichigiu,	„	1058	20	m. c. c. și i.
6	Furnică G. Nicolae, măcelar,	„	1058	49	
7	Mănoiu Nicolae Dr., advocal,	„	1055	98	advocat.
8	Virág Jozset, birtaș,	„	1041	51	
9	Hornung Karl, farmacist,	„	1037	92	farmacist.
10	Müller Julius, particular,	„	1037	02	
11	Dr. Vajna Gábor, advocat,	„	1034	60	advocat.
12	Schlandt Gottlieb, fabricant de pele,	„	1024	92	
13	Lassel Eugen, profesor in pens.,	„	1024	72	profesor
14	Herfurth Franz Dr., dechant,	Christian.	1014	10	dechant.
15	Fabritius Heloise vĕduvă,	Brassó.	1014	—	
16	Kugler Eduard, farmacist,	„	1005	—	farmacist.
17	Reimesch Friedrich, învĕțător,	„	1004	32	învĕțător.
18	Mesendörfer Josif, preot,	Sâmpetru.	1002	12	preot.
19	Frätschkes Wilhelm, preot	Ghimbav.	985	—	preot.
20	Zinz Heinrich, comerciant,	Brassó	980	05	
21	Comuna bisericéscă rom. cath.,	„	971	21	
22	Beer Michael, negutăt. de mobile,	„	951	90	
23	Simay Gerő, comerciante,	„	950	70	m. c. c. și i.
24	Comuna biseric. grecéscă,	„	950	15	
25	Jekelius Emil, farmacist,	„	947	—	farmacist.
26	Fondul șcólei pop. rom. cath.	„	940	20	
27	Harmath Lajos, advocat,	„	934	80	advocat.
28	Vĕduva lui Lázár Gerő,	„	929	60	
29	Curandul Wächter Moritz,	„	915	10	
30	Leitinger Jozef, direct. de bancă,	„	913	94	farmacist.
31	Stenner Paul, propriet. de case,	„	899	37	
32	Eredii lui Josef Maager,	„	887	79	
33	Eredii lui Friderik Bömches,	„	882	—	
34	Fabritius Fritz, funcționar de bancă,	„	869	05	
35	Kimm Karl, furnisor de petriș,	„	861	29	
36	Eredii lui Thoma Langer,	„	853	40	
37	Schul Henric, comerciant,	„	851	57	
38	Beer Ignatz, propr. de case,	„	849	24	
39	Rĕmasul lui Petru Zeides,	„	848	33	
40	Lamberger Karl, negut. de cereale,	„	844	87	

Acésta sĕ aduce la cunoscința publică cu aceea obseevare, că eventuale recurse séu reclamațiunĭ contra acestor liste nominale sĕ pot face în termin **de 15 ḑile** socotite dela ḑiua ce urméză după ḑiua în care lista se afișéză pe tabla din edificiul magistratului, adecă în terminul dela **1ᵃ—15 Octomvrie a. c.**

Recursele séu reclamațiunile sunt a se presenta verbal séu in scris la subscrisul oficiu.

Brassó, 23 Septemvrie 1902.

Magistratul orășenesc.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu Brașov.